

„Valkenheide”,

Opvoedingsgesticht vanwege de Ned. Hervormde Kerk,
voor jongens.

VRIJDAG 4 October hoopt H. M. de Koningin-Moeder naar Maarsbergen te komen, om daar de officiële opening te doen geschieden van het Opvoedingsgesticht, dat door de Ned. Herv. Kerk onder den naam „Valkenheide” is in het aanzijn geroepen voor jongens, die ingevolge de z.g. Kinderwetten verzorging vereischen.

De tegenwoordige minister van Justitie, Mr. Regout, hecht groote waarde aan de hulp van particuliere vereenigingen en instellingen van weldadigheid, voor de opnemng van „voogdijkinderen” en van dezulken, die „ter beschikking van de Regeering” zijn gesteld.

Dit was een spoorslag voor de Synode der Ned. Herv. Kerk, om het initiatief te nemen tot zulk een stichting, waarvoor zij zelf het bestuur benoemt, waarin drie leden van de Synode zitting moeten hebben.

Van het tegenwoordig bestuur is Dr. J. Th. de Visser voorzitter en Ds. P. S. Meerburg, van Soestdijk, de werkzame secretaris.

Het terrein te Maarsbergen, waar „Valkenheide” verrees, is 80 H.A. groot, en bestond uit enkel woeste heide. Een gedeelte werd door de Heide-maatschappij in cultuur gebracht.

In het voorjaar van 1911 werd met den bouw aangevangen onder leiding van den architect Posthumus Meyjes, te Amsterdam.

Ds. C. R. van Lelyveld werd tot directeur benoemd; een taak, die hem wel is toevertrouwd. Na gestudeerd te hebben te Utrecht, was hij achtereenvolgens predikant te Schoonebeek, Appelscha, Goes en Diepenveen. Te Goes werd een goede oefenschool door hem gevonden voor zijn tegenwoordige levensroeping. Hem was aldaar de geestelijke zorg voor de bewoners van de cellulaire gevangenis toevertrouwd, en zoo kwam hij met de misdadige jeugd van ons land voortdurend in aanraking.

Ds. Van Lelyveld heeft zich goed voorbereid, door in het land en over de grenzen andere inrichtingen van dezen aard te bezichtigen, mannen van ervaring op dit gebied te raadplegen, plannen voor den wachtenden arbeid te beramen, totdat de tijd was gekomen om den eigenlijken arbeid onder de jongens aan te vangen.

Nu met een kleine dertig jongens het werk wat op gang is, zal de officiële opening geschieden op 4 October door de Koningin-Moeder, die het verloop der

zaak aldoor met belangstelling heeft gevolgd, wenschende daarover gedurig te worden ingelicht.

Enkele werkplaatsen, de timmerwinkel en smederij, zijn al in gebruik, doch voornamelijk wordt de land- en tuinbouw beoefend.

In dat landelijk leven zijn de jongens doorgaans in een goede stemming. De vaste orde naast de betrekkelijke vrijheid doet hen weldadig aan. Geen bijzonder systeem van opvoeding wordt hier gevolgd, zij geschiedt geheel individueel. Er wordt vooral op toegelegd, het vertrouwen der jongens te winnen, en hun aldoor bezigheid te geven. Zij gaan vroeg naar bed en staan vroeg op.

Iederen morgen is er een korte godsdienstoefening, en 's Zondags een langere dienst, meer gelijkend op dien eener kerk. Nu en dan gaan de jongens ook naar omliggende dorpskerken.

Er wordt zoo weinig mogelijk gestraft, slechts bij hooge noodzakelijkheid, doch dan ook wat gevoelig.

De jongens leven samen bij groepen, zoo huishoudelijk mogelijk; doch er is een centrale keuken, waarnaast een eetzaal voor allen gezamenlijk. Persoonlijke liefhebberijen worden aangemoedigd, muziek en sport beoefend.

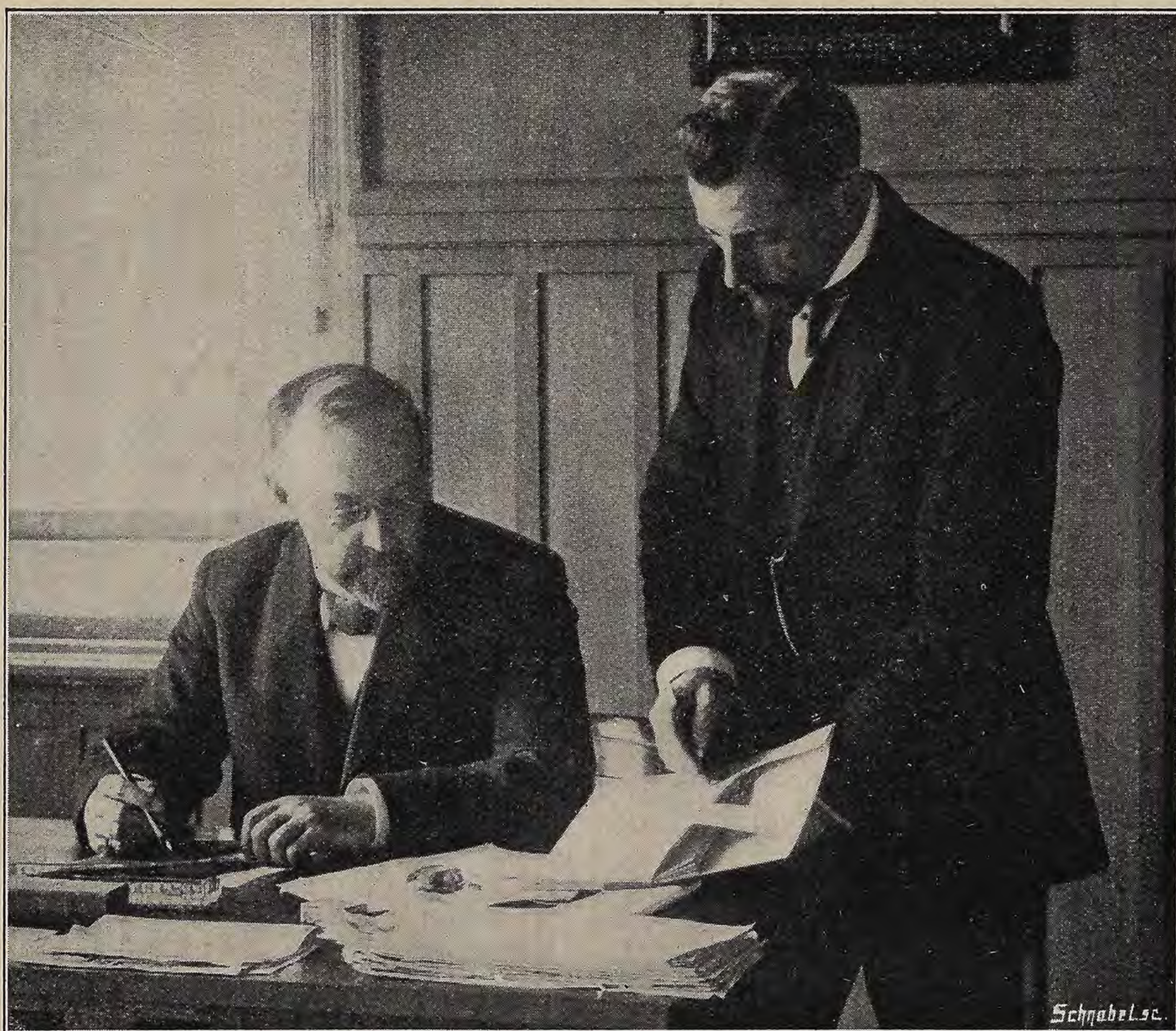
Een niet gering bedrag aan geldelijke hulp werd ontvangen. Toch is de financieele toestand nog niet bepaald rooskleurig en wordt hulp zeer begeerd. Nog moet de veestapel uitgebreid. De grond valt niet tegen, heel wat aardappelen, tarwe, rogge en allerlei groenten zijn er verbouwd, maar veel is er den eersten tijd nog noodig om den grond te verbeteren.

En zoo is het met de jongens ook. De bodem van hun hart eischt groote zorg, zal er een vruchtbare akker komen, waarop het goede zaad vrucht draagt. Het vooruitzicht is bemoedigend, wijl reeds nu blijkt, dat jongens, zoo weinig in Christelijken geest opgevoed, aan geen kerkgaan of catechisatie gewend (de enkele maanden, dat sommigen in een huis van bewaring onderwezen werden, er buiten gelaten), dat zulke jongens eerbiedig en belangstellend deelnemen aan den dagelijkschen dienst en de godsdienst-oefeningen des Zondags. Ds. Pierson heeft te recht eens opgemerkt, dat ons volk toch in den grond een godsdienstig volk is.

De Christelijke grondslagen van ons volksleven worden wel ondermijnd; maar zij zijn nog niet geheel verdwenen.

Integendeel, als wij zien op den vooruitgang van het Christelijk onderwijs, en ook op de zorg voor wat dreigt verloren te gaan, dan is er hope, dat nog velen zullen behouden worden in de vreeze Gods.

Moge „Valkenheide” ook daartoe medewerken!

Ds. C. R. van Lelyveld, directeur van „Valkenheide”, het opvoedingsgesticht, vanwege de Ned. Herv. Kerk gevestigd te Maarsbergen, en de administrateur bij hunne beraadslagingen.

De jongelui van de stichting „Valkenheide” te Maarsbergen. Boven: in de conversatiezaal gezellig bezig met lectuur en spel; links: zorgende voor den middagpot; de jongens schillen hun eigen aardappelen; midden: onder leiding van den boer der stichting aan het aardappelrooien; rechts: de jongens in den timmerwinkel.